

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

Fakulta bezpečnostně právní

Katedra policejních činností

**Správní agendy Policie České republiky, historie a
současnost, postavení a činnost policistů služby
pořádkové policie v této oblasti**

Bakalářská práce

**The Administrative agendas of the Police of the Czech Republic, history
and present, position and duties of police officers of the order police
service in this area**

Bachelor thesis

VEDOUCÍ PRÁCE

Mgr. Ing. Radomír HEŘMAN, MBA

AUTOR PRÁCE

Petr SYTAŘ

PRAHA
2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Praze, dne 15. března 2023

.....

Petr SYTAŘ

Poděkování

Chtěl bych poděkovat panu Mgr. Ing. Radomíru Heřmanovi, MBA za pomoc a cenné rady při vedení bakalářské práce.

Petr SYTAŘ

ANOTACE

Bakalářská práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Dále je rozdělena do několika kapitol a podkapitol, přičemž tyto budou na sebe logicky navazovat tak, aby řádně zmapovaly zvolené téma „Správní agendy Policie České republiky“. Cílem teoretické části je provést výklad a vymezení organizačních složek, které měly či mají co do činění se správní činností u Policie České republiky. Cílem praktické části je za pomoci sběru informací, a to jak z historických pramenů či řady publikací, tak i z informací získaných polostrukturovanými rozhovory zanalyzovat danou problematiku a případně navrhnout a úsporně zdůvodnit návrhy změn v této oblasti. V závěru se nalézá shrnutí daného tématu a zejména okomentování, zda byl stanovený cíl naplněn či nikoliv.

KLÍČOVÁ SLOVA

Police České republiky, správní činnost, správní agendy, veřejný pořádek, bezpečnost, policejní sbor

ANNOTATION

This bachelor's thesis is divided into a theoretical and a practical part. It is further divided into several chapters and sub-chapters, while these will logically follow each other in such a way as to properly map the chosen topic „Administrative agendas of the Police of the Czech Republic“. The aim of the theoretical part is to interpret and explain the definition of the police units, that had or have administrative activities in their duties. The aim of the practical part is with the help of collecting the information, either from the history channels or from the publications, as well as from semi-structured interviews for the given issue and possibly propose and properly justify the changes in this area. In the conclusion for the given issue and possibly propose and properly justify the changes in this area. In the conclusion, there is a summary of the given topic, and in particular a comment, whether the goal was achieved or not.

KEYWORDS

Police of the Czech Republic, administrative proceedings, administrative agendas, public order, security, police force

OBSAH

ÚVOD.....	7
1. POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY	9
2. VYMEZENÍ VYBRANÝCH POJMŮ – SPRÁVA, SOUKROMÁ SPRÁVA, VEŘEJNÁ SPRÁVA, STÁTNÍ SPRÁVA, SAMOSPRÁVA, AGENDY A SPRÁVNÍ AGENDY	14
2.1 Správa a soukromá správa	14
2.2 Veřejná správa	14
2.3 Státní správa	16
2.4 Samospráva	17
2.4.1 Územní samospráva	18
2.4.2 Zájmová samospráva	19
2.5 Agendy a Správní agendy	20
3. POLICEJNĚ BEZPEČNOSTNÍ ČINNOST JAKO SYSTÉM	21
3.1 Druhy správně bezpečnostní činnosti	22
3.1.1 Veřejno-pořádková činnost	22
3.1.2 Policejní dopravně bezpečnostní činnost	25
3.1.3 Policejně-správní činnost	26
4. OBLASTI STÁTNÍ SPRÁVY V PŮSOBNOSTI POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY	29
4.1 Služba pro zbraně a bezpečnostní materiál	33
4.2 Služba dopravní policie	37
4.3 Služba cizinecké policie.....	40
4.4 Služba pořádkové policie	46
5. NÁZORY PŘÍSLUŠNÍKŮ POLICIE ČR K ODBŘEMENĚNÍ POLICIE OD SPRÁVNÍCH ČINNOSTÍ	51
5.1 Zhodnocení dané problematiky z pohledu autora práce	54
ZÁVĚR.....	56

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	58
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK.....	61

ÚVOD

Nerad čtu dlouhé úvody. Proto sám dlouhý úvod nebudu psát a raději se budu řídit heslem „co nechceš, aby jiní činili tobě, sám jim nečiň“.

Policie České republiky realizuje na území českého státu bezpečnostní politiku, a to prostřednictvím svých jednotlivých součástí. Tato je podřízena Ministerstvu vnitra, přičemž se skládá z Policejního prezidia a útvarů, jež působí na celém území České republiky a útvarů s působností teritoriálně (územně) vymezenou.

V současné době stojí v čele Policie České republiky pan genmjr. Mgr. Martin Vondrášek coby policejní prezident. Tohoto se souhlasem vlády České republiky jmenuje a odvolává ministr vnitra, jímž je v současné době pan Mgr. Vít Rakušan.

Od svého vzniku urazila Policie České republiky dlouhou cestu. V rámci její působnosti tuto tvořily či tvoří mimo jiných služeb i tyto služby: služba pořádkové policie, služba kriminální policie a vyšetřování, služba dopravní policie, služba cizinecké a pohraniční policie, služba správních činností.

Pilířem Policie České republiky je služba pořádkové policie společně se službou kriminální policie a vyšetřování.

Personální substrát Policie České republiky je tvořen příslušníky tohoto bezpečnostního sboru a zaměstnanci tohoto sboru. Tito plní úkoly, jež jim ukládá zákon, přičemž těmito úkoly jsou: chránit bezpečnost osob a majetku, chránit veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly v intencích trestního řádu a plnit další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti jim svěřené v reflexi na evropské právní předpisy, jež jsou součástí českého právního řádu. (Stein a kol. 2019, s. 14-15)

Jako autor této bakalářské práce jsem si vědom toho, že v rozsahu circa 40 stran nejsem schopen podrobně popsat oblast zvoleného tématu, kterým je *Správní agendy Policie České republiky, historie a současnost, postavení a činnost služby pořádkové policie v této oblasti* a proto se omezím pouze na některé důležité a rozhodující skutečnosti, které souvisí s danou problematikou.

Pevně doufám, že bakalářská práce bude čtivá a zpracována dle pokynů a přání vedoucího práce.

Při zpracování textu této bakalářské práce jsem si musel zejména vystačit s historickými prameny a řadou publikací, neboť vlastní poznatky a zkušenosti v oblasti správních agend Policie České republiky mám téměř nulové.

Zvolené téma jsem si vybral z důvodu toho, že toto mě velmi zajímá a jsem zcela přesvědčen o tom, že daná problematika posune můj obzor v oblasti správních agend milovými kroky kupředu a takto získaný informačně-teoretický tok znalostí budu moci v následujícím období uplatnit v mém profesním životě, u Policie České republiky.

Bakalářská práce je rozdělena do několika kapitol a podkapitol, přičemž tyto budou na sebe logicky navazovat tak, aby řádně zmapovaly zvolené téma „*Správní agendy Policie České republiky*“.

Bakalářská práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou.

Cílem teoretické části je provést výklad a vymezení organizačních složek, které měly či mají co do činění se správní činností u Policie České republiky.

Cílem praktické části je za pomoci sběru informací, které byly získány jednak prostřednictvím historických pramenů, jednak z publikací, jednak formou polostrukturovaných rozhovorů, zanalyzovat a případně navrhnout a úsporně zdůvodnit změny v dané oblasti „*Správních agend Policie České republiky*“.

V závěru se nalézá shrnutí daného tématu a zejména okomentování, zda byl stanovený cíl naplněn či nikoliv.

1. POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Policie České republiky (dále jen „Policie ČR“) se řadí do kategorie bezpečnostních sborů, a to společně s Hasičským záchranným sborem České republiky, Celní správou České republiky, Vězeňskou službou České republiky, Generální inspekcí bezpečnostních sborů, Bezpečnostní informační službou a Úřadem pro zahraniční styky a informace.

Právní poměry fyzických osob, jež v bezpečnostních sborech vykonávají službu, upravuje zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

Policie ČR již existuje něco málo přes 30 let, avšak dlužno dodat, že tento bezpečnostní sbor nevznikl před tolika lety z ničeho jako zcela nová soustava. Ba naopak, Policie ČR navazuje svou činností na své předchůdce, mezi které lze řadit: prvorepublikové četnictvo, prvorepublikový sbor strážce bezpečnosti či sbor národní bezpečnosti.

Policie ČR vznikala v 90. letech 20. století, což nebylo zrovna lehké období. V té době totiž docházelo k transformačnímu procesu, který především souvisel s něžným (sametovým) rozdělením Československého státu na dva samostatné státy – Českou republiku a Slovenskou republiku.

De facto se z jednoho totalitního státu pomalu stávaly dva státy demokratické. (Šteinbach 2021, s. 14-24)

Předtím než došlo k rozdělení Československého státu na dva samostatné státy – Českou republiku a Slovenskou republiku, tak se udály významné změny v legislativě.

Vše měla na svědomí událost, která se odehrála dne 17. listopadu 1989 zvaná jako něžná (sametová) revoluce. Tato vedla k pádu totalitního státu. (Baroš a kol. 2003, s. 7)

Dne 21.06.1991 se usnesla Česká národní rada na prvním zákoně o Policii ČR. Jednalo se o zákon č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, který nabyl účinnosti dne 15.07.1991.

Je třeba poznamenat, že Policie ČR při svém vzniku měla jiný výčet služeb, než je tomu v současnosti. V roce 1991 do výčtu služeb patřily tyto policejní organizace: služba pořádkové policie, služba kriminální policie, správní služba, služba dopravní policie, služba ochrany ústavních činitelů a služba ochrany ekonomických zájmů. (Šteinbach 2021, s. 199)

Od ledna 2009 nabyl účinnosti nový zákon č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, který podle Vokuše (2010, s. 3) jednoznačně charakterizuje Policii ČR jako jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor, který slouží veřejnosti. Úkolem tohoto bezpečnostního sboru je zejména chránit bezpečnost osob a majetku, chránit veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly v intencích trestního řádu a plnit další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti tomuto sboru svěřené, a to především v reflexi na české právní předpisy a evropské právní předpisy, jež jsou součástí českého právního řádu.

Jednotnost Policie ČR jakožto ozbrojeného bezpečnostního sboru se má dle Steina a kol. (2019, s. 13) projevovat ve třech oblastech, a to ideových, organizačních a akčních.

Úkoly shora konstatované plní Policie ČR prostřednictvím svého personálního substrátu, který je tvořen příslušníky Policie ČR a zaměstnanci Policie ČR. (Stein a kol. 2019, s. 20)

Nový zákon o Policii ČR vznikl z důvodu nastalých změn ve společnosti. Vznikla totiž potřeba výrazně a lépe definovat roli Policie ČR jako celku, a to v reflexi na potřeby široké veřejnosti. A právě s ohledem na tuto potřebu došlo ke schválení a realizaci již shora zmíněného nového zákona o Policii ČR. (Heřman a kol. 2019, s. 31)

V návaznosti na změnu zákona o Policii ČR došlo také ke změnám v oblasti organizační struktury Policie ČR, neboť byla zrušena Okresní ředitelství policie, která byla nahrazena územními odbory a dalšími pracovišti. (Gregor 2017, s. 118)

Dále od ledna 2009 dala legislativa Policii ČR možnost začít zřizovat nová krajská ředitelství policie tak, aby členění těchto logicky odpovídalo územně správnímu členění republiky, což mělo za následek v následujících letech zřízení čtrnácti (14) krajských ředitelství Policie ČR.

Tato organizační struktura vedla k lepší úrovni vedení, neboť dbala a dbá na pružnost a výkonnost. (Dalecký a kol. 2009, s. 18-19)

V současné době Policii ČR tvoří následující útvary:

1. Policejní prezidium České republiky.
2. Útvary Policie ČR s celostátní působností,
  - a. Národní centrála proti organizovanému zločinu služby kriminální policie a vyšetřování,
  - b. Národní centrála proti terorismu, extremismu a kybernetické kriminalitě služby kriminální policie a vyšetřování,
  - c. Národní protidrogová centrála služby kriminální policie a vyšetřování,
  - d. Kriminalistický ústav,
  - e. Letecká služba,
  - f. Pyrotechnická služba,
  - g. Ředitelství služby cizinecké policie,
  - h. Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu služby kriminální policie a vyšetřování,
  - i. Útvar policejního vzdělávání a služebního přípravy,
  - j. Útvar pro ochranu prezidenta České republiky,
  - k. Ochranná služba Policie České republiky,
  - l. Útvar rychlého nasazení,
  - m. Útvar speciálních činností služby kriminální policie a vyšetřování,

n. Útvar zvláštních činností služby kriminální policie a vyšetřování.

3. Krajská ředitelství Policie ČR,

- a. Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy,
- b. Krajské ředitelství policie Středočeského kraje,
- c. Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje,
- d. Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje,
- e. Krajské ředitelství policie Jihočeského kraje,
- f. Krajské ředitelství policie Karlovarského kraje,
- g. Krajské ředitelství policie Libereckého kraje,
- h. Krajské ředitelství policie Pardubického kraje,
- i. Krajské ředitelství policie Královéhradeckého kraje,
- j. Krajské ředitelství policie Kraje Vysočina,
- k. Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje,
- l. Krajské ředitelství policie Zlínského kraje,
- m. Krajské ředitelství policie Olomouckého kraje,
- n. Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje.

4. Útvary zřízené v rámci krajských ředitelství policie. (Habich a kol. 2019, s. 221-228)

Útvary Policie ČR s celostátní působností a Krajská ředitelství Policie ČR jsou podřízena Policejnímu prezidiu České republiky, přičemž Krajská ředitelství Policie ČR jsou zřízena zákonem, zatímco Útvary Policie ČR s celostátní působností jsou zřízeny na návrh policejního prezidenta samotným ministrem vnitra.

Dlužno dodat, že policejní prezidium České republiky krom jiného určuje cíle koncepce rozvoje Policie ČR, kontroluje a analyzuje činnost Policie ČR.

Útvary Policie ČR s celostátní působností plní široké spektrum specializovaných úkolů na celém území České republiky, mezi které patří mimo jiné potírání drogové či finanční kriminality, korupce, terorismu, kyber-kriminality a extremismu. Na tomto místě je třeba poznamenat, že některé Útvary Policie ČR s celostátní působností poskytují zejména specifický servis ostatním policejním

útvarem, který napomáhá k potírání právě té nejsložitější trestné činnosti a bez tohoto specifického servisu by komentované potírání bylo dosti obtížné.

Krajská ředitelství Policie ČR slouží veřejnosti na přesně vymezeném teritoriálním území, kdy v rámci těchto ředitelství mohou působit další teritoriální útvary, které jsou jim podřízeny. Tyto útvary na návrh krajského ředitele zřizuje policejní prezident. (Vokuš 2010, s. 6)

2. VYMEZENÍ VYBRANÝCH POJMŮ – SPRÁVA, SOUKROMÁ SPRÁVA, VEŘEJNÁ SPRÁVA, STÁTNÍ SPRÁVA, SAMOSPRÁVA, AGENDY A SPRÁVNÍ AGENDY

Vzhledem k uplatňovanému modelu veřejné správy v České republice se pro pochopení souvislostí jeví jako potřebné vysvětlit použití shora vybraných pojmů. Dovolte mi tedy na tomto místě v úsporném režimu tyto pojmy vysvětlit.

2.1 Správa a soukromá správa

„Správou se v obecném slova smyslu rozumí zpravidla lidská činnost sledující záměrně nějaký cíl. Je to činnost účelová, je řízena požadavky, které sledují dosažení určitého cíle stanoveného pro správu. Jedná se o trvalé, plánovité, tedy určené pravidly, jednání k dosažení určitého výsledku.“ (Nevěčná 2013, s. 28)

Soukromá správa je vykonávána v zájmu soukromém, a to soukromými osobami. Tato se odlišuje od veřejné správy jednak subjekty, jednak vztahem k právu. (Baroš a kol. 2003, s. 17)

2.2 Veřejná správa

„Veřejná správa je definována v nejširším pojetí jako správa veřejných záležitostí, vymezovaná právem a směřující k plnění veřejných úkolů a cílů. Tyto úkoly a cíle konkretizují obsah veřejné správy po stránce funkční i organizační.“ (Nevěčná 2013, s. 30)

Podle Novotného (2007, s. 9) veřejná správa zahrnuje jak výkon státní správy, tak výkon samosprávy. Dále uvádí, že veřejnou správu je možné chápat jako jakýsi soubor procesů, který vykonávají specifické instituce za účelem správy věcí veřejných.

Fungování veřejné správy je možné chápat ve dvou základních pojetích:

- pojetí organizační,
- pojetí funkční.

V organizačním pojetí je veřejná správa souhrnem správních činností, přičemž tento souhrn je vykonáván soustavou správních orgánů.

Ve funkčním pojetí představuje veřejná správa výkon podzákonné, nařizovací, kontrolní a regulující činnosti soustavy správních orgánů.

Pojem „veřejná správa“ prošel historicky řadou transformací, neboť tento znalo již římské právo. Historicky se veřejná správa nazývala policií, kdy tento termín byl používán po řadu století. Od termínu policie vztahujíc se k celé veřejné správě bylo upuštěno v návaznosti na vznik liberálního právního státu.

Termín policie se následně zúžil na správu vnitřní. V 70. letech 19. století se ve francouzské veřejné správě rozšířilo pojetí veřejné správy jako výkonu veřejné moci v pojetí takzvané veřejné služby, v důsledku čehož se začalo oproti příkazování a zakazování uplatňovat praktické zabezpečování veřejných záležitostí – správa zakročující a správa poskytující služby.

Takovéto obsahové zaměření našlo v té době uplatnění v několika zemích, například v Německu a Rakousku, přičemž toto zaměření se dochovalo v zemích kontinentálně evropského typu právní kultury dodnes. (Průcha 2014, s. 10)

Podle Horzinkové a Novotného (2013, s. 36-61) se subjekty veřejné správy v České republice rozdělují takto:

- stát,
- jiné subjekty, o nichž to stanoví právní předpisy,
  - veřejnoprávní korporace (například obce, kraje)
  - veřejné ústavy a veřejné podniky,
  - státní fondy,
  - nadace a nadační fondy,
  - obecně prospěšné společnosti,
  - veřejné výzkumné instituce.

Za vykonavatele veřejné správy v České republice jsou považovány: přímí a nepřímí vykonavatelé.

Přímí vykonavatelé státní správy:

- prezident republiky,
- vláda,
- ministerstva,
- jiné ústřední správní úřady (například Národní bezpečnostní úřad),
- jiné správní úřady s celostátní působností (například Česká obchodní inspekce),
- regionální správní úřady (například Katastrální úřady),
- veřejné bezpečnostní sbory (například Policie ČR),
- nezávislé správní úřady (například Energetický regulační ústav).

Nepřímí vykonavatelé státní správy:

- orgány krajů (například rada kraje),
- orgány obcí (například rada obce),
- právnické a fyzické osoby soukromého práva (například stanice technické kontroly).

Ostatní vykonavatelé státní správy:

- vykonavatelé samosprávy (například orgány obcí),
- vykonavatelé ostatní veřejné správy (například České televize).

2.3 Státní správa

Státní správa představuje druh veřejné správy, jehož charakteristickým rysem je jednotná úprava výkonu pro celé území českého státu daná zákonem. V tomto smyslu tvoří státní správa samotné jádro veřejné správy. Státní správa je charakteristická tím, že slouží k realizaci výkonné moci státu. Státní správa má výkonný, podzákoný a nařizovací charakter. (Průcha 2014, s. 14)

Tradičním nositelem a garantem státní správy je stát a jeho orgány. Je možné, že státní správu vykonávají i orgány samosprávy, avšak v tomto případě hovoříme o přeneseném výkonu státní správy. (Nevěčná 2013, s. 32)

Výkonný charakter státní správy značí to, že státní správa slouží jako organizované zabezpečení výkonné moci. Státní správa realizuje činnost při provádění zákonů, neboť toto je podstatou jejího poslání. Charakter činnosti státní správy není však jen pasivní, ale jejím obsahem je i činnost iniciační a tvůrčí.

Podzákoný charakter činnosti státní správy znamená, že státní správa je vázána zákony a jejich obsahem se také řídí, respektive se jedná ve své podstatě o projev principu vázanosti správy zákony.

Nařizovací charakter státní správy značí vrchnostenskou převahu orgánů státní správy ve vztahu k těm, vůči nimž je státní správa vykonávána. (Průcha 2014, s. 15)

Výkon státní správy je vykonáván buď přímo, anebo nepřímo. Ve smyslu Ústavy je výkonná moc uskutečňována jednotlivými organizačními složkami státu, anebo orgány samosprávnými a dalšími orgány, které stojí mimo organizaci státní správy. (Horzinková, Novotný 2013, s. 37)

Podle Ústavy základ výkonné moci tvoří vláda coby vrcholný orgán výkonné moci.

Z hlediska systému můžeme rozlišovat činnost státní správy jako vnitřní a vnější. V prvním případě se jedná o činnost, kdy úkoly státní správy jsou vykonávány pouze a jen mezi samotnými orgány státní správy a ve druhém případě se jedná o činnost, která je vykonávána těmito orgány i navenek.

Subjektem státní správy, jak již bylo shora uvedeno, je stát a jeho orgány, zatímco objektem státní správy jsou subjekty, k nimž činnost státní správy směřuje. (Průcha 2014, s. 16)

2.4 Samospráva

„Samospráva je část veřejné správy, která je zajišťována jinými veřejnoprávními subjekty než státem, a to subjekty, které mají autonomní

postavení, charakter veřejnoprávní korporace a naplňují výkony veřejné správy prostředky nestátního charakteru.“ (Nevěčná 2013, s. 33)

Samosprávu nevykonává stát, nýbrž orgány jiných právních subjektů. Na tyto orgány je výkon veřejné správy zákonem delegován či jim je trvale svěřen. (Hendrych a kol. 2014, s. 143)

Je třeba dodat, že samospráva bez státu nemůže existovat, avšak stát bez samosprávy existovat může. Stát totiž do správy zasahuje třeba tím, že tvoří právní předpisy. (Nevěčná 2013, s. 33)

Samosprávu dělíme na územní (obce a kraje) a zájmovou (profesní komory, školství) (Hendrych a kol. 2014, s. 143)

2.4.1 Územní samospráva

Územní samospráva je významná součást veřejné správy a má nezastupitelný význam pro demokratické uspořádání společnosti. Její významnost je podtržena i tím, že její právní základy jsou zakotveny v Ústavě České republiky. Ústava České republiky vymezuje obce jako základní územní samosprávné celky a jako územní společenství občanů, která mají právo na samosprávu. (Novotný 2007, s. 11)

V Ústavě České republiky je zakotven princip, že obec je spravována zastupitelstvem a totéž platí v případě krajů. Kraj lze vytvořit či zrušit jen ústavním zákonem.

Konkretizaci Ústavy České republiky provádějí především tyto zákony:

- zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení),
- zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení),
- zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze,
- zákon č. 132/2000 Sb., o změně a zrušení některých zákonů souvisejících se zákonem o krajích, zákonem o obcích, zákonem o okresních úřadech a zákonem o hlavním městě Praze. (Svoboda a kol. 2000, s. 1-11)

2.4.2 Zájmová samospráva

Vedle územních samosprávných celků jsou vykonavateli veřejné správy i orgány zájmové správy, mezi které se řadí stavovské komory s obligatorním členstvím, ostatní stavovské komory s dobrovolným členstvím a veřejné vysoké školy. Při výkonu veřejné správy má zájmová samospráva postavení správního úřadu, přičemž pracovníci této správy jsou veřejní činitelé.

Zájmová správa se dělí na dvě základní skupiny: profesní komory a veřejné vysoké školy.

Profesní komory:

- a) Česká advokátní komora,
- b) Česká lékařská komora,
- c) Česká stomatologická komora,
- d) Notářská komora České republiky,
- e) Česká komora architektů,
- f) Komora daňových poradců České republiky,
- g) a jiné.

Typickým znakem profesních komor je členství.

Veřejné vysoké školy

- a) Univerzita Karlova,
- b) Univerzita Pardubice,
- c) Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem,
- d) Vysoká škola ekonomická v Praze,
- e) Masarykova univerzita,
- f) Západočeská univerzita v Plzni,
- g) a jiné.

Veřejné vysoké školy jsou zřizované zvláštním zákonem. (Ondruš 2004, s. 72-73)

2.5 Agendy a Správní agendy

V zákoně č. 111/2009 Sb., o základních registrech se agendou rozumí kompaktní oblast působení orgánu veřejné moci či kompaktní oblast působení soukromoprávního uživatele údajů.

Podle Klimeše (1981, s. 6) se agendou rozumí konspekt prací a jednání spojených s úřednickou profesí.

Typologie agend:

- a) agendy přímých vykonatelů státní správy,
- b) agendy nepřímých vykonatelů státní správy,
- c) agendy ostatních vykonatelů státní správy.

Správní agendy Policie ČR podle Macka a kol. (2004, s. 190) jsou konspekt úředních prací a jednání, zejména pak prací administrativních, jež souvisejí s výkonem státního aparátu.

Výkon správních agend Policie ČR je podle Macka a kol. (2004, s. 190-191) jakási činnost správního orgánu, kterou je třeba plnit v intencích českých zákonů a jiných právních předpisů mimo jiné i na úseku bezpečnosti, za kterou odpovídá právě samotná Policie ČR prostřednictvím svých organizačních článků. Jedná se zejména o úsek přestupků, střelných zbraní a střeliva. V minulosti bylo plnění úkolů spojených s výkonem správních agend Policie ČR svěřeno především službě správních činností, avšak tato služba prošla transformací, která bude popsána v dalších kapitolách této práce.

Policie ČR coby správní orgán vykonává správní činnost metodami a prostředky, které jsou uvedeny v českých zákonech.

3. POLICEJNĚ BEZPEČNOSTNÍ ČINNOST JAKO SYSTÉM

Policejně bezpečnostní činnost je možné především chápat jako systém činností policejního orgánu coby ozbrojeného bezpečnostního sboru, který v sobě zahrnuje služby a útvary, jež se od sebe vzájemně odlišují co do funkce, úrovně, typu a organizační struktury. (Filák a kol. 2006, s. 28-30)

Samotnou strukturu a obsah systému policejně bezpečnostní činnosti nejlépe vyjadřují následující tři kritéria:

- administrativně teritoriální kritérium,
- organizačně strukturální kritérium,
- strukturálně funkční kritérium.

Strukturálně funkční kritérium má hlavní význam při zkoumání obsahu policejně bezpečnostní činnosti, neboť na základě tohoto kritéria byly vyčleněny dvě organizačně taktické formy:

- kriminalisticko-bezpečnostní činnost,
- správně bezpečnostní činnost.

Tyto činnosti lze vnímat z hlediska poslání a úkolů policejně bezpečnostních orgánů jako nejpříznačnější, a to dle své významnosti a směru činnosti. (Macek a kol. 2004, s. 79-84)

„Policejní činnost je specifickou činností, prováděnou policií jakožto ozbrojeným bezpečnostním sborem, zaměřenou na plnění úkolů ve věcech vnitřního pořádku a bezpečnosti v rozsahu vymezeném ústavními zákony, zákony a ostatními obecně závaznými právními předpisy, s cílem chránit společnost a v ní vytvářené hodnoty před nebezpečnými útoky na zájmy chráněné státem.“ (Macek a kol. 2004, s. 89)

Mezi základní požadavky kladené na organizaci řízení policejně bezpečnostní činnosti především patří:

- přehledná organizační struktura,
- jasné, zřetelné a přesné vymezení pravomocí a kompetencí jednotlivých orgánů, služeb a útvarů,

- stanovení konkrétních a reálně splnitelných cílů, ať krátkodobých, střednědobých či dlouhodobých,
- kontrolní činnost ohledně naplňování cílů,
- personální stabilita,
- využívání moderních technologií. (Macek a kol. 2004, s. 85)

Hlavní směry policejné bezpečnostní činnosti:

- prověřovací činnost,
- operativní činnost,
- vyšetřovací činnost,
- pátrací činnost,
- trestně procesní činnost,
- kriminalisticko-technická činnost,
- dopravně-bezpečnostní činnost,
- správní činnost.

Jedná se o směry policejné bezpečnostní činnosti, které se prezentují jako odhalovací, objasňovací, pátrací, dopravně-bezpečnostní, kriminalisticko-technické, správní a veřejno-pořádkové. (Macek a kol. 2004, s. 91-92)

3.1 Druhy správně bezpečnostní činnosti

3.1.1 Veřejno-pořádková činnost

Podle Macka a kol. (2004, s. 158-159) představuje veřejno-pořádková činnost ústřední směr činnosti policejné bezpečnostních orgánů, služeb a útvarů a dále zahrnuje v sobě níže uvedené tři druhy, které jsou rozdílné akcentací vstupních propozic a okruhy chráněných společenských vztahů.

Jedná se o tyto tři činnosti:

- činnost na úseku ochrany veřejného pořádku a bezpečnosti jako celku,
- dopravně bezpečnostní činnost,
- činnost na úseku bezpečnosti osob a jejich majetku.

Z těchto vyjmenovaných tří činností je vidno, že veřejno-pořádkovou činností je možné chápat jako systém opatření a úkonů Policie ČR coby bezpečnostního

sboru, který má preventivní a represivní charakter. Policie ČR coby ozbrojený bezpečnostní sbor je založen na pevných základech českých právních předpisů.

Mezi základní úkoly veřejno-pořádkové činnosti patří:

- spoluúčast v oblasti generální prevence či oblasti realizace opatření při vzniku mimořádných událostí (živelné katastrofy, požáry a jiné),
- přijímání opatření s jasně definovaným cílem směřujícím k předcházení protiprávnímu jednání v rámci své působnosti,
- realizace preventivně výchovných opatření směřující vůči jednotlivcům či skupinám,
- rozvíjení vztahů se státními orgány, institucemi a všemi dalšími subjekty, které se podílí na úseku veřejného pořádku, bezpečnosti osob a jejich majetku,
- odhalování přestupků a jejich objasňování v rámci své působnosti.

Mezi metody veřejno-pořádkové činnosti patří:

- metody na úseku prevence,
  - o výchovná činnost,
  - o přesvědčovací činnost,
- metody na úseku represe,
  - o donucovací činnost,
- metody administrativní,
- metody ekonomické,
- metody společensko-organizační.

Mezi formy veřejno-pořádkové činnosti patří:

- správní dohled,
- kontrola,
- vydávání individuálních správních aktů,
- odhalování, objasňování přestupků a rozhodování o nich v rámci zákonných podmínek,
- bezpečnostní opatření,
- bezpečnostní akce. (Macek a kol. 2004, s. 162-163)

Za síly veřejno-pořádkové činnosti považujeme příslušníky pořádkové policie a výkonné organizační články, ve kterých jsou tyto příslušníci služebně zařazeni.

Za prostředky veřejno-pořádkové činnosti považujeme technické, netechnické, právní a organizačně řídicí prostředky. (Macek a kol. 2004, s. 168-169)

Jelikož zde popisují veřejno-pořádkovou činnost, tak je na tomto místě třeba poznamenat několik slov o veřejném pořádku a jeho ochraně.

Veřejný pořádek je možné definovat jako souhrn společenských vztahů, jež vznikají, rozvíjejí se a zanikají na místech veřejných a veřejnosti přístupných. Tyto společenské vztahy jsou upraveny zákony a ostatními obecně závaznými právními předpisy, jejichž zachování je podstatné pro zajištění pokojného a bezporuchového chodu společnosti.

Ochranu veřejného pořádku je třeba chápat jako jistý stav ve společnosti, ve které jsou nastavena pravidla chování, jež jsou regulovaná právními předpisy a občané jsou povinni tato pravidla dodržovat, a to v nastavených mantinelech.

Obsah ochrany veřejného pořádku je možno vymezit jako soubor politických, právních, sociálně ekonomických, organizačních, taktických a jiných opatření státních a nestátních orgánů, které mají mnohdy za aktivní účasti občanů směřovat k zajištění klidu a pořádku ve společnosti.

Proces ochrany veřejného pořádku lze vymezit na dvě základní formy, kterými jsou:

- normotvorná forma,
- výkonná forma.

V normotvorné formě se jedná o tvorbu právních norem, které se podílí na úpravě společenských vztahů v oblasti veřejného pořádku.

Ve výkonné formě se jedná o realizaci práv a povinností, které vyplývají z právních norem. (Macek a kol. 2007, s. 11-15)

3.1.2 Policejní dopravně bezpečnostní činnost

Policejní dopravně bezpečnostní činnost je činnost, kterou vykonává Policie ČR, zejména pak prostřednictvím služby dopravní policie a služby pořádkové policie.

Pořádková policie tuto činnost vykonává s ohledem na svou univerzálnost, zatímco dopravní policie v oblasti dopravy působí jako aktivní, dynamický, dohlížející, regulační a řídicí prvek. (Macek a kol. 2004, s. 171)

Mezi základní úkoly policejní dopravně bezpečnostní činnosti především patří:

- zajištění bezpečnosti a plynulosti silničního provozu,
- dohledová činnost na úseku bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích,
- preventivní a výchovná činnost,
- právní osvěta,
- dopravně inženýrská činnost na úseku pozemních komunikací,
- bezpečnostní akce,
- zjišťování příčin vzniku dopravních přestupků,
- vedení evidence dopravních nehod,
- objasňování a řešení dopravních nehod,
- spolupráce se státními orgány, soukromými institucemi a všemi dalšími subjekty, jež se podílí na úseku silničního provozu. (Macek a kol. 2001, s. 86-87)

Mezi metody policejní dopravně bezpečnostní činnosti patří:

- metoda prevence,
  - o styk se širokou veřejností v rámci výchovné a právní osvěty,
  - o evidence dopravních nehod a přestupků,
- metody represe,
  - o provádět úkony a akty v zájmu bezpečnosti silničního provozu se zjištěným cílem předcházet protiprávnímu jednání a odvracet protiprávní jednání,
  - o správní trestání.

Mezi formy policejní dopravně bezpečnostní činnosti patří:

- dohled na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích,
- organizace a řízení provozu na pozemních komunikacích,
- šetření a objasňování dopravních nehod,
- kontrolní činnost,
- vydávání individuálních správních aktů,
- dopravně bezpečnostní akce a opatření (teritoriální či celorepublikové),
- odhalování a objasňování přestupků proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, proti silniční dopravě a proti požívání drog a alkoholu,
- edukace účastníků silničního provozu.

Za síly policejní dopravně bezpečnostní činnosti považujeme zejména příslušníky dopravní a pořádkové policie a výkonné organizační články, ve kterých jsou tyto příslušníci služebně zařazeni.

Za prostředky policejní dopravně bezpečnostní činnosti považujeme technické, netechnické, právní a organizačně řídicí prostředky. (Macek a kol. 2004, s. 170-189)

3.1.3 Policejně-správní činnost

Kvinteseence správní činnosti spočívá v úpravě správních vztahů mezi přesně vymezenými subjekty, a to na úseku správních agend, které má v režii Policie ČR konkrétně v oblasti správní činnosti policie.

Správní činnost je upravena zákony a ostatními obecně závaznými právními předpisy.

Výkon správních agend je činností nařizovací, výkonnou a organizátorskou, kterou na základě zákonů a ostatních obecně závazných právních předpisů vykonávají příslušné orgány Policie ČR. Činnost je prováděna v intencích českých zákonů, a to především na úseku přestupků, střelných zbraní, střeliva a munice.

Pro Policii ČR je výkon správních agend specifickou činností. (Macek a kol. 1996, s. 98-99)

Organizační a výkonné články v soustavě Policie ČR, které jsou činné na úseku správně-bezpečnostní činnosti, vykonávají svou pravomoc v intencích českých právních předpisů, vyhlášek a interních aktů, a to v oblasti správních agend.

Rozsah úkolů v oblasti správní činnosti policie byl v minulosti velmi rozmanitý a rozsáhlý. V současné době na úseku státní správy je rozsah úkolů poněkud úspornější. Výkon státní správy je především prováděn na úseku zbraní, střeliva a munice, jak již bylo výše zmíněno.

Zde je zapotřebí poznamenat, že výkon státní správy v daném úseku vykonává Ministerstvo vnitra České republiky, Policie ČR a Český úřad pro zkoušení zbraní a střeliva.

Mezi základní úkoly policejně-správní činnosti především patří:

- řídicí a organizační činnosti,
- legislativní činnost,
- činnosti v oblasti vnitřního pořádku, bezpečnosti osob a jejich majetku a bezpečnosti státu,
- činnosti související s koncepčním rozvojem Policie ČR v dané oblasti.

Dále je třeba poznamenat i to, že Krajská ředitelství Policie ČR v rámci svých teritorií ve správním řízení plní úkoly nadřízeného správního orgánu vůči Územním odborům Policie ČR.

Územní odbory Policie ČR vydávají individuální správní akty, například při vydání zbrojní licence či vydání zbrojního průkazu. Dále vedou databáze, v nichž se nachází informace, například o vydaných zbrojních licencích či vydaných zbrojních průkazech a jejich držitelích. (Macek a kol. 2004, s. 193-195)

Mezi metody policejně-správní činnosti patří:

- organizační a řídicí metody,
- administrativní a spisové metody,
- ekonomické a technické metody.

Metody policejně-správní činnosti lze také rozdělit na takzvané vnější a vnitřní formy.

Vnější formy se uskutečňují zejména správními úkony a správními akty. Jedná se o dohled nad svěřenou oblastí státní správy.

Vnitřní formy mají organizační povahu, kdy jde například o evidenci správní agendy či součinnost a spolupráci se státními či nestátními orgány.

Za síly policejní správní činnosti považujeme zejména příslušníky zařazené u Policie ČR v oblasti správních agend a výkonné organizační články, ve kterých jsou tyto příslušníci služebně zařazeni.

V oblasti správních agend působí služba pořádkové policie, služba dopravní policie, služba cizinecké policie, služba pro zbraně a bezpečnostní materiál.

Prostředky policejní správní činnosti lze rozdělit takto:

- právní prostředky
  - vydávání individuálních správních aktů,
  - opatření bezprostředního zákroku, například zadržení zbraně,
  - dohledová a dozorová činnost, například kontrola v rámci zajištění zbraně,
  - projednání přestupku, ať v blokovém či ve správním řízení,
  - správní úkony spojené například s vydáním zbrojních licencí či vydáním zbrojních průkazů,
- organizační
  - rozkazy, nařízení, závazné pokyny (interní akty),
  - porady a instruktáže,
  - rozborů a návrhy na opatření,
  - akty spolupráce a součinnosti,
- administrativně technické,
  - vedení evidence správní služby,
  - úprava a vedení tiskopisů. (Macek a kol. 2004, s. 195-200)

4. OBLASTI STÁTNÍ SPRÁVY V PŮSOBNOSTI POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Vraťme se trochu do historie. V období let 1945 až 1968 prošly orgány státní moci a státní správy několika fázemi vývoje, které odpovídaly vydání základních ústavněprávních předpisů. Tyto předpisy vyjadřovaly politický vývoj „československého“ státu při budování socialismu.

Po roce 1945 při vytváření nového státního aparátu na širokém demokratickém základě se v obcích, okresech a zemích ujaly výkonu státní moci a státní správy národní výbory. (Hendrych – Šrámek 1973, s. 41-42)

Národní výbory vznikaly od roku 1944, a to většinou neformálně aklamací na shromážděních občanů. Tyto v roce 1945 převzaly kompetence zemských, okresních, obecních a městských úřadů a zastupitelstev. (Valentová 2021, s. 157-159)

Právním základem národních výborů bylo vládní nařízení č. 4/1945 Sb. vydané dne 5.5.1945 v Košicích. (Hendrych – Šrámek 1973, s. 40)

Základní kameny k dalšímu rozvoji národních výborů byly zakotveny zejména v:

- ústavním zákoně č. 150/1948 Sb. ze dne 9. května 1948 (Ústava 9. května),
- ústavním zákoně č. 12/1954 Sb., o národních výborech,
- ústavním zákoně č. 100/1960 Sb. ze dne 11. července 1960 (Ústava Československé socialistické republiky tzv. socialistická ústava),
- ústavním zákoně č. 143/1968 Sb., o československé federaci,
- ústavním zákoně č. 125/1970 Sb. (změnový zákon, kterým se mění ústavní zákon o československé federaci z roku 1968). (Zoubek a kol. 2002, s. 51-56)

Dle zmíněných základních kamenů byly národní výbory označovány za nositele a vykonavatele státní moci v krajích, okresech a obcích. Správa celostátních a místních záležitostí byla svěřena do působnosti národních výborů, které řídilo ministerstvo vnitra, potažmo vláda. (Čopík 2014, s. 24)

Historickým dnem v novodobých dějinách „Československa“ je označováno datum 17. listopadu 1989, neboť tímto datem byla prakticky zahájena

transformace tohoto státu, a to z totalitního státu na stát demokratický. (Hledíková a kol. 2005, s. 473)

Přeměna státní správy a územní samosprávy našla svůj odraz ve zrušení fungování systému národních výborů. Systém národních výborů byl nahrazen samosprávnými celky, a to prostřednictvím níže uvedených zákonů:

- zákon č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení),
- zákon č. 418/1990 Sb., o hlavním městě Praze,
- zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení),
- zákon č. 147/2000 Sb., o krajských úřadech.

Zároveň bylo přijato celé spektrum významných právních dokumentů, které pomohly k přenesení řady kompetencí na centrální úroveň a umožnily poměrně snadnou realizaci transformačního procesu veřejné správy jako celku.

Reforma veřejné správy byla rozdělena do tří etap, přičemž v kontextu těchto došlo v průběhu několika let mimo jiné k revitalizaci ústřední státní správy, reformě územní samosprávy, zvýšení transparentnosti a efektivnosti veřejné správy, zvýšení správní etiky a správní kultury. (Baroš a kol. 2003, s. 7-8)

Z důvodu toho, aby nebyl narušen k datu 1.1.1993 vznik a další vývoj nového samostatného státu České republiky, tak v souvislosti se zánikem „Československa“ ke dni 31.12.1992 muselo být tehdejší Českou národní radou přijato celé spektrum významných právních dokumentů.

Tyto si pro představu je třeba uvést alespoň v úsporném režimu, neboť právě tyto významné právní dokumenty měly dozajista přesvědčit všechny občany o tom, že nový stát bude státem demokraticky právním, což v konečné rovině bude garantovat všem občanům České republiky reálné záruky jejich občanských práv a svobod.

- Českou národní radou byla dne 16. 12. 1992 přijata Ústava České republiky jakožto Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., která jasně v článku prvním označuje Českou republiku za svrchovanou, jednotnou a demokratickou právní stát založený na úctě k právům a svobodám člověka a občana. Dále v článku druhém stanovuje, že zdrojem veškeré státní moci je lid, který tuto moc vykonává prostřednictvím orgánů moci zákonodárné, výkonné a soudní.

- Českou národní radou byl dne 16.12.1992 přijat Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., resp. k uvedenému datu Česká národní rada prostřednictvím předsednictva vyhlásila Listinu základních práv a svobod coby součást ústavního pořádku České republiky.
- Českou národní radou byl dne 21. 12. 1992 přijat zákon č. 21/1993 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky, ve znění pozdějších předpisů. V tomto zákonu konkrétně v § 12 se specifikuje, jakou agendu má na starosti Ministerstvo vnitra České republiky coby ústřední orgán státní správy pro vnitřní věci. Dlužno dodat, že Ministerstvo vnitra České republiky v daném období plnilo mnoho dalších úkolů vyplývajících z jiných zákonů, např. ze zákona č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní republiky („Československa“), České republiky a Slovenské republiky. A právě v reflexi na tyto další úkony vyplývající ze zákona lze rozdělit působnost Ministerstva vnitra v předmětném období na dva úseky, kdy první úsek lze označit za civilněsprávní a druhý úsek za bezpečnostní.

V souvislosti se zánikem „Československa“ ke dni 31.12.1992 došlo k zániku i Federálního ministerstva vnitra, přičemž na českém území jeho působnost v plném rozsahu převzalo Ministerstvo vnitra České republiky. (Němec 1996, s. 44-47)

Němec (1996, s. 289) působnost Ministerstva vnitra České republiky k datu 1.1.1993 rozděluje, jak již bylo zmíněno na dva úseky, a to civilněsprávní úsek a bezpečnostní úsek.

Do bezpečnostního úseku řadí následující oblasti a problematiku:

- oblast týkající se veřejného pořádku a bezpečnosti,
- oblast týkající se dohledu na bezpečnost a plynulost silničního provozu,
- oblast týkající se evidence obyvatel, hlášení pobytu, cestovních dokladů a občanských průkazů,
- oblast týkající se zbraní a střeliva, střelnic (problematika na úseku zbraní),
- oblast týkající se výstavby a provozu informačních systémů správních evidencí,
- oblast týkající se tiskopisů a vzorů dokladů unifikovaných na území České republiky,
- oblast týkající se povolování pobytu cizinců a postavení uprchlíků včetně správy uprchlických zařízení,
- oblast týkající se problematiky státní hranice,
- oblast týkající se ochrana státního, hospodářského a služebního tajemství,

- oblast týkající se metodického řízení šifrové služby České republiky,
- problematika týkající se obecní policie,
- problematika týkající se soukromých bezpečnostních činností,
- problematika týkající se bezpečnosti v oblasti civilního letectví,
- oblast týkající se vydávání lustračního zákona,
- oblast týkající se odhalování jednání s trestněprávní relevancí a pachatelů tohoto jednání.

Do civilněsprávního úseku řadí následující oblasti a úseky:

- úsek týkající se státního občanství a matrik,
- oblast týkající se územního členění státu,
- oblast týkající se územní správy,
- oblast týkající se voleb,
- oblast týkající se registrace politických stran, hnutí a jiných politických organizací a sdružení,
- úsek týkající se archivnictví,
- úsek týkající se požární ochrany,
- oblast týkající se rozhodování o vyvěšování státních vlajek při slavnostních příležitostech.

Dne 21.06.1991 se usnesla Česká národní rada na zákoně č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ovšem v 90. letech 20. století měla Policie České republiky oproti době dnešní značně omezenou působnost. V návaznosti na tento zákon byl v roce 1991 zřízen Federální policejní sbor a Sbor hradní policie, a to zákonem č. 333/1991 Sb..

V roce 1991 měla totiž Policie České republiky ve svém výčtu službu pořádkové policie, službu kriminální policie, správní službu, službu dopravní policie, službu ochrany ústavních činitelů a službu ochrany ekonomických zájmů, přičemž dnem 1. ledna 1993 došlo k vypuštění správní služby a k dalším změnám. Tyto změny je možné shrnout stručně a zkratkovitě takto:

- v roce 1993 došlo k nahrazení služby ochrany ústavních činitelů za ochrannou službu a mezi okruh činností Policie České republiky přibyly dvě služby: letecká služba a služba cizinecké a pohraniční policie,
- v roce 1994 tedy o rok později došlo k nahrazení služby ochrany ekonomických zájmů za službu policie pro odhalování korupce a závažné hospodářské trestné činnosti a dále nově došlo k opětovnému rozšíření okruhu činností Policie České republiky, kdy nově přibyla služba železniční policie a služba rychlého nasazení,

- v roce 1995 do okruhu výčtu Policie České republiky přibývá služba správních činností,
- v roce 2002 je nahrazena služba kriminální policie a služba pro odhalování korupce a závažné hospodářské trestné činnosti za službu kriminální policie a vyšetřování,
- v roce 2007 dochází k přejmenování služby cizinecké policie a pohraniční policie na službu cizinecké policie,
- v roce 2009 došlo k obměně, kdy služba správních činností byla změněna na službu pro zbraně a bezpečnostní materiál, dále došlo ke zrušení služby železniční policie a nově přibýly dvě služby: pyrotechnická služba, kriminalistickotechnická a znalecká služba. (Šteinbach 2016, s. 9-13)

4.1 Služba pro zbraně a bezpečnostní materiál

Služba pro zbraně a bezpečnostní materiál vykonává státní správu v působnosti Policie ČR, a to v oblasti zbraní, střeliva, bezpečnostního materiálu a pyrotechnického průzkumu.

Této službě jsou svěřeny velmi specifické činnosti. Služba se řadí k těm nejmenším složkám uniformované policie. (Hrinko 2020, s. 187)

Služba pro zbraně a bezpečnostní materiál je nástupcem správní služby později služby správních činností. Správní služba patřila do výčtu oficiálních služeb, které vykonávala Policie České republiky při svém vzniku, a to v rámci své působnosti na českém území.

Správní služba, později služba správních činností plnila zejména tyto úkoly:

- vedení evidence obyvatel,
- vydávání občanských průkazů,
- vydávání cestovních dokladů,
- vedení evidence držitelů zbrojních průkazů a jejich vydávání.

Správní služba zmizela k datu 1.1.1993 z výčtu služeb, který definoval zákon o Policii České republiky. Do té doby byla tato služba uspořádávána na principu hierarchicky-metodickém. Jednotlivé organizační články správní služby byly součástí Policejního ředitelství, správ krajů a okresních ředitelství. (Šteinbach 2021, s. 89)

Úkoly na úseku vedení evidence obyvatel měla správní služba ve své gesci do 30. června 2000. Tyto úkoly byly tradičními správními činnostmi, při kterých bylo úzce spolupracováno s matričními úřady a místními ohlašovny pobytů občanů.

Úkoly na úseku vydávání občanských průkazů měla správní služba ve své gesci taktéž do 30. června 2000.

Úkoly na úseku vydávání cestovních dokladů měla správní služba ve své gesci od roku 1997 do 30. června 2000. Tato správní agenda byla na správní službu přenesena v uvedeném roce od Služby cizinecké a pohraniční policie.

Úkoly na úseku evidence držitelů zbrojních průkazů a jejich vydávání patří po celou dobu od vzniku Policie České republiky do gesce „správní služby a následně jejím nástupcům“.

Zásadní zlom nastal ke dni 1.7.2000, neboť k tomuto datu byly veškeré správní činnosti převedeny z policejního sboru na okresní úřady a magistráty měst Prahy, Brna, Ostravy a Plzně.

A právě na základě těchto převodů správních činností došlo k tomu, že služba správních činností se začala výhradně věnovat problematice střelných zbraní, střelivu, munice a od roku 2006 i problematice bezpečnostního materiálu.

Od 1.1.2009 nese tato služba název Služba pro zbraně a bezpečnostní materiál. (Zelinka a kol. 2019, s. 131)

Služba pro zbraně a bezpečnostní materiál plní především úkoly podle těchto zákonů:

- zákona č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, (zákon o zbraních),
- zákona č. 229/2013 Sb., o nakládání s některými věcmi využitelnými k obranným a bezpečnostním účelům na území České republiky (zákon o nakládání s bezpečnostním materiálem),
- zákona č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě.

Služba pro zbraně a bezpečnostní materiál je ze zákona oprávněna vykonávat státní správu ve věcech zbraní, střeliva a bezpečnostního materiálu. Dle zákona

o zbraních a střelivu je možné činnost dané služby rozdělit na dva úseky: správní činnost a kontrolní činnost. (Vokuš 2010, s. 34)

Úsek správních činností má zejména na starosti:

- vydání, zajištění a odnětí zbrojních průkazů,
- vydání a odnětí evropských zbrojních pasů,
- trvalé dovozy a vývozy zbraní a střeliva,
- registrace průkazů zbraní,
- vydání a odnětí zbrojních licencí,
- zajišťování zkoušek odborné způsobilosti žadatelů o zbrojní průkaz,
- povolování a pozastavení střelnic,
- registrace související s nakládáním s bezpečnostním materiálem,
- povolování přeprav zbraní a střeliva,
- řešení přestupků a správních deliktů na tomto úseku.

Úsek kontrolních činností má zejména na starosti:

- provádění kontrol u držitelů zbrojních licencí,
- provádění kontrol u držitelů muničních licencí,
- provádění kontrol u provozovatelů střelnic,
- provádění kontrol zkušebních komisařů,
- provádění kontrol u registrovaných držitelů licencí ohledně nakládání s bezpečnostním materiálem,
- provádění kontrol na sportovních střeleckých soutěžích,
- provádění kontrol na mysliveckých honech,
- provádění kontrol na výstavách zbraní a jiných kulturních akcích, při kterých je na programu střelba (například rekonstrukce historických bitev).

Organizační struktura služby pro zbraně a bezpečnostní materiál Policie ČR:

Policejní prezidium České republiky

- Ředitelství služby pro zbraně a bezpečnostní materiál
  - oddělení metodiky,
  - oddělení kontroly,
  - oddělení správního řízení,
  - oddělení centrálního registru zbraní.

Krajské ředitelství Policie České republiky

- Odbor služby pro zbraně a bezpečnostní materiál
  - oddělení správního řízení,
  - oddělení kontroly. (Zelinka a kol. 2019, s. 143)

Ředitelství služby pro zbraně a bezpečnostní materiál odpovídá zejména za:

- metodické vedení a regulaci výkonu služby,
- plnění úkolů dle právních předpisů vztahujících se k dané službě,
- správu informačních systémů, např. systém CRZ (centrální registr zbraní),
- organizování správy zbraní a střeliva, které se staly majetkem českého státu,
- zabezpečování skladování zbraní, které se dostaly do dispozice Policie ČR z důvodu výkonu služby,
- dozorovou a kontrolní činnost nad dodržováním právních předpisů vztahujících se k dané službě,
- spolupráci se subjekty vystupující ve vymezeném úseku dané problematiky,
- projednávání správních deliktů v dané oblasti.

Krajské ředitelství Policie České republiky odpovídá zejména za:

- organizování správy zbraní a střeliva, které se staly majetkem českého státu,
- přijetí žádostí k vydání zbrojního průkazu, zbrojní licence, atd.,
- koncepční a metodické úkoly na úseku kontroly a správního řízení,
- plnění úkolů dle právních předpisů vztahujících se k dané službě. (Zelinka a kol. 2019, s. 143-144)

Vybrané právní normy upravující danou službu:

- Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/555 ze dne 24.03.2021 o kontrole nabývání a držení zbraní (kodifikované znění),
- Zákon č. 119/2002 Sb., o „střelných zbraních a střelivu“, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 156/2000 Sb., o „ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů“, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon České národní rady č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů,
- Vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu č. 369/2002 Sb. ze dne 26.07.2002, kterou se stanoví postup Českého úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva při zařazování typu zbraně nebo střeliva do kategorie,
- Vyhláška Českého báňského úřadu č. 72/1988 Sb., ze dne 29.04.1988, o používání výbušnin,
- Zákon č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem, ve znění pozdějších předpisů,

- Zákon č. 229/2013 Sb., o nakládání s některými věcmi využitelnými k obranným a bezpečnostním účelům na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. (Zelinka a kol. 2019, s. 144-145)

4.2 Služba dopravní policie

Služba dopravní policie vykonává státní správu v působnosti Policie ČR, a to především na úseku dopravně inženýrské činnosti.

Služba dopravní policie existuje v rámci Policie České republiky pod tímto názvem po celou dobu své existence a je uspořádána na principu hierarchicko-metodickém.

Služba dopravní policie zajišťuje úkoly zejména spočívající:

- v dohledu bezpečnosti a plynulosti silničního provozu,
- v šetření dopravních nehod,
- v dopravně inženýrské činnosti. (Vokuš 2010, s. 30)

V minulých letech služba dopravní policie plnila i další úkoly, kdy se především jednalo o:

- vedení evidence řidičů a motorových vozidel,
- vydávání řidičských průkazů,
- vydávání technických průkazů,
- vydávání státních poznávacích značek (registračních značek),
- výkon funkce zkušebních komisařů u závěrečných zkoušek v autoškolách.

Tyto úkoly, jež plnila služba dopravní policie po desetiletí, přešly postupně v termínu od roku 2001 do roku 2003 z působnosti ministerstva vnitra do kompetence ministerstva dopravy. Úkoly do konce transformace vykonávaly dopravní inspektoráty, avšak poté působnost přešla na okresní úřady a obecní úřady s rozšířenou působností.

Dopravní inspektoráty byly dříve součástí okresních ředitelství policie, avšak s ohledem na reformy státní správy došlo k tomu, že se staly součástí krajských ředitelství Policie České republiky coby součást územních odborů zřízených pro jednotlivé okresy. (Šteinbach 2016, s. 30)

Dopravní služba policie vykonává činnost s právním, dohlížecím, hodnotícím, kontrolním, regulačním, preventivním i represivním charakterem.

Mezi základní formy dopravně bezpečnostní činnosti řadíme:

- Dohled na bezpečnost a plynulost silničního provozu, přičemž tato forma dopravně bezpečnostní činnosti je uplatňována nejčastěji, a to jakožto soubor propojených prostředků, metod a opatření, jak s preventivním, tak represivním charakterem. Tato forma navazuje, doplňuje či ovlivňuje níže odprezentované další formy. Co je třeba dále zdůraznit je to, že tato forma ovlivňuje chování a jednání účastníků provozu. Náplní formy je dohled a hodnocení dopravně bezpečnostní situace, chování účastníků silničního provozu ve vztahu k bezpečnosti a dodržování právních předpisů.
- Organizaci a řízení provozu na pozemních komunikacích, přičemž tato forma dopravně bezpečnostní činnosti je uplatňována v řízení silničního provozu v prostředí křižovatek, při konání kulturně-spoločenských, politických či sportovních akcích, a jiných.
- Kontrolní činnost, přičemž tato forma dopravně bezpečnostní činnosti se dělí na základní a specifickou. Základní kontrolní činnost zahrnuje kontrolu dokladů a specifická kontrolní činnost zahrnuje kontrola rychlosti jízdy.
- Vydávání individuálních správních aktů.
- Objasňování silničních dopravních nehod a šetření silničních dopravních nehod, přičemž tato forma dopravně bezpečnostní činnosti je uplatňována ve zjišťování, odhalování a dokumentování přestupků či trestných činů v souvislosti s dopravní nehodou.
- Dopravně bezpečnostní akce, přičemž tato forma dopravně bezpečnostní činnosti je uplatňována v řízení plošných akcí na území České republiky (všeobecný dohled na silniční provoz v rámci speciálních kontrolních akcí).
- Odhalování a objasňování přestupků proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, přičemž tato forma dopravně bezpečnostní činnosti se uplatňuje coby součást velké většiny předchozích uvedených forem (klade důraz na dodržování právních předpisů).
- Výchovy a vzdělávání účastníků silničního provozu, přičemž tato forma dopravně bezpečnostní činnosti je uplatňována formou výuky ve školách, na dopravních hřištích, v masmédiích, a jinými způsoby.
- Dopravně inženýrská činnost, přičemž tato forma dopravně bezpečnostní činnosti je uplatňována v rámci výkonu státní správy a prevence v oblasti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu. (Macek a kol. 2004, s. 175-178)

Mezi základní metody dopravně bezpečnostní činnosti řadíme:

Represivní respektive donucovací metodu, kterou služba dopravní policie využívá při výkonu své činnosti. Touto metodou donucuje občany, aby v intencích

českého zákona se zdrželi svého protiprávního jednání, neporušovali své povinnosti, aby něco strpěli a konali.

Donucovací metodu dělíme na tři skupiny:

- úkony a akty v zájmu bezpečnosti veřejného pořádku,
- úkony a akty, kterými se předchází protiprávnímu jednání,
- úkony a akty, na základě kterých se přerušuje protiprávní jednání,
- správní trestní (akt správní jurisdikce v činnosti dopravní policie, kterým tato je oprávněna uložit pokutu za přestupek v dopravě, a to v blokovém řízení).

Preventivní a přesvědčovací metodu, kterou služba dopravní policie využívá při výkonu své činnosti. Touto metodou výchovně vzdělává občany, koná správní prevenci, neboť občany:

a) informuje a vysvětluje občanům jednotlivé dopravní předpisy, novely, de facto se snaží o jakousi právní osvětu,

b) výchovně vzdělává mladší a starší populaci národa, a samozřejmě v neposlední řadě i aktivní řidiče, a to zejména při dopravních akcích či výchovách,

c) hodnotí stav nehodovosti, chování řidičů, atd. a tyto získané poznatky ve zpracované formě předává oprávněným osobám (státním i nestátním institucím).

Služba dopravní policie provádí správní dohled nad silničním provozem (dodržováním předpisů o silničním provozu na komunikacích).

Organizační struktura služby dopravní policie:

Policejní prezidium České republiky

- Ředitelství služby dopravní policie (zastřešující řídicí orgán)
  - Odbor metodiky a koordinace výkonu služby
  - Odbor inženýrsko technických činností
  - Speciální oddělení dohledu Morava
  - Speciální oddělení dohledu Čechy

Krajská ředitelství Policie České republiky

- Odbory služby dopravní policie
- Oddělení silničního dohledu (v Praze nese oddělení název řízení dopravy)
- Dálniční oddělení

Územní odbory, městská a obvodní ředitelství

- Dopravní inspektoráty (Macek a kol. 2004, s. 171-187)

Vybrané právní normy upravující danou službu:

- zákon č. 361/2000 Sb., „o silničním provozu“,
- vyhláška č. 294/2015 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích,
- vyhláška č. 277/2004 Sb., „o zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel“,
- zákon č. 432/2022 Sb., kterým se mění zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., „o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla“, ve znění zákona č. 307/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony,
- vyhláška č. 31/2001 Sb., o řidičských průkazech a o registru řidičů,
- zákon č. 178/2022 Sb., kterým se mění zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., „o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla“, ve znění zákona č. 307/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 115/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony,
- zákon č. 191/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 162/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 268/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 361/2000 Sb., „o silničním provozu“, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony,
- zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě,
- vyhláška č. 64/1987 Sb., o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR).

4.3 Služba cizinecké policie

Služba cizinecké policie vykonává státní správu v působnosti Policie ČR, a to v oblasti cizinecké problematiky.

Služba cizinecké policie je nástupcem služby cizinecké a pohraniční policie. Služba cizinecké a pohraniční policie, jak již napovídá samotné označení této

služby, zahrnovala v minulých letech dvě samostatné složky, které se organizačně vyvíjely nezávisle na sobě.

Cizinecká složka spravovala tuto agendu:

- vydávání cestovních pasů,
- samotnou evidenci držitelů cestovních pasů,
- výkon pasových kontrol na státních hranicích a mezinárodních letištích,
- cizineckou agendu.

Pohraniční složka spravovala tuto agendu:

- ochrana a kontrola státních hranic.

Tato služba nepatřila do výčtu oficiálních služeb, které vykonávala Policie ČR při svém vzniku, a to z důvodu toho, že náležela do působnosti Federálního policejního sboru. (Šteinbach 2016, s. 48)

K datu 1. ledna 1993 došlo ke zrušení Federálního bezpečnostního sboru a úkoly tohoto sboru v dané problematice byly převedeny na Policii ČR.

Tímto krokem se obě složky začaly organizačně vyvíjet závisle na sobě. Bylo změněno uspořádání této služby z liniového na hierarchicko-metodické.

Následně došlo k několika výrazným či méně výrazným změnám v cizinecké problematice a organizačním uspořádání. Zde si jen ve stručnosti shrneme výčet těchto změn:

- dnem 1.7.2000 byla část správních činností konkrétně evidence držitelů cestovních pasů a vydávání cestovních pasů převedena na Ministerstvo vnitra, (v roce 2003 bylo samotné vydávání cestovních pasů z Ministerstva vnitra převedeno na obecní úřady s rozšířenou působností),
- dnem 1.1.2002 bylo změněno uspořádání této služby z hierarchicko-metodického zpětně na liniové, přičemž služba byla soustředěna do útvaru s celostátní působností s názvem Služba cizinecké a pohraniční policie, v níž působily články: ředitelství Služby cizinecké a pohraniční policie a sedm oblastních ředitelství Služby cizinecké a pohraniční policie,
- v letech 2007 a 2008 došlo k reorganizaci služby, což se projevilo například změnou názvu na službu cizinecké policie, (Šteinbach 2021, s. 129)
- dnem 1.1.2011 byla část správních činností konkrétně povolování dlouhodobých pobytů a dlouhodobých víz cizincům převedena na Ministerstvo vnitra, dále došlo k rozdělení a přejmenování ředitelství Služby cizinecké a pohraniční policie na ředitelství Služby cizinecké policie, jehož

součástí jsou inspektoráty cizinecké policie na mezinárodních letištích, oblastní ředitelství byla zrušena a nahrazena odbory cizinecké policie zařazenými v organizační struktuře krajských ředitelství Policie České republiky,

- v letech 2014 až 2016 byly vytvořeny nové organizační články na ředitelství Služby cizinecké policie, kterými například jsou Národní situační centra či Národní centra pro kontrolu dokladů. (Malovec a kol. 2019, s. 113-114)

Cizinecká policie prošla řadou organizačních a systémových změn, a to zejména s ohledem na vstup České republiky do Evropské unie a na vstup České republiky do schengenského prostoru.

Právě vstupem České republiky do schengenského prostoru dnem 21.12.2007 se změnil název služby cizinecké a pohraniční policie na název služba cizinecké policie.

Ředitelství služby cizinecké policie se stalo ve vztahu k odborům cizinecké policie řídicím, metodickým a kontrolním pracovištěm.

Činnost služby cizinecké policie po vstupu České republiky do schengenského prostoru dnem 21.12.2007 nejvíce ovlivnilo tyto principy spolupráce:

- aktivní účast a plné zapojení do schengenské spolupráce,
- zefektivnění boje s migrací a přeshraničním jednáním s trestněprávní relevancí,
- zvýšená kontrola cizinců na vnějších hranicích,
- překračování vnitřních hranic bez kontrol,
- jednotná pravidla pro vydávání víz a zavedení jednotného víza,
- rozšíření policejní spolupráce.

Jak již bylo shora uvedeno, cizinecká policie prošla za doby své existence výraznými změnami. Tyto byly rozděleny do několika etap. V rámci těchto došlo jednak k převodu agendy trvalých pobytů ze Služby cizinecké policie na Ministerstvo vnitra, jednak k převodu agendy dlouhodobých pobytů ze Služby cizinecké policie na Ministerstvo vnitra, jednak byly převedeny správní agendy související s pobytem cizinců ze Služby cizinecké policie na Ministerstvo vnitra. (Hrínko a kol. 2020, s. 166)

Po převedení těchto správních agend byly vytvořeny expertní pracovní skupiny, které započaly s přípravou další transformace v oblasti správních agend cizinecké

policie. Tyto kroky měly za cíl významně přispět k úsporám nákladů, neboť policisté na těchto úsecích prováděli ryze administrativní práce, což bylo nevhodné a sporné z hlediska logiky výkonu státní moci.

Je třeba poznamenat, že činnosti související s cizineckou problematikou, jež vyžadují policejní pravomoci, jsou nadále prováděny službou cizinecké policie.

Organizace služby cizinecké policie

Policejní prezidium České republiky.

- Ředitelství služby cizinecké policie,
  - inspektoráty cizinecké policie na mezinárodních letištích,
  - oddělení doprovodu letadel,
  - přijímací středisko cizinců,
  - zařízení pro zajištění cizinců,
  - mobilní jednotka cizinecké policie.
- Krajské ředitelství Policie ČR,
  - Odbor cizinecké policie,
    - oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort,
    - oddělení pobytových agend,
    - oddělení dokladů a specializovaných činností,
    - oddělení dokumentace.

Na tomto schématu je vidna základní organizační činnost cizinecké policie. Ředitelství služby cizinecké policie vystupuje coby řídicí orgán, který je součástí policejního prezidia. Je pracovištěm kontrolním, metodickým a hlavně odborným.

Zejména plní tyto úkoly:

- spravuje celostátní databáze v rozsahu své působnosti,
- rozhoduje ve správním řízení v rozsahu své působnosti,
- vede ve správním řízení působnost nadřízeného správního orgánu v rozsahu své působnosti,
- rozhoduje o udělení víz,
- rozhoduje o povolení vstupu cizince na území České republiky.

Mezi jeho výkonné pracoviště se řadí například:

- skupina ochrany hranic,
- odbor výkonu služby,
- skupina analýzy rizik,
- oddělení šetření trestné činnosti a dokumentace,

- zařízení pro zajišťování cizinců,
- přijímací středisko cizinců,
- mobilní jednotka cizinecké policie,
- národní centrum pro kontrolu dokladů,
- národní situační centrum,
- organizační články odborů cizinecké policie Krajských ředitelství Policie ČR. (Hrinko a kol. 2020, s. 167-168)

Skupina ochrany hranic podporuje především výkon služby v oblasti vnějších hranic a metodicky řídí dočasné znovuzavedení ochrany hranic vnitřních.

Odbor podpory výkonu služby podporuje především výkon služby cizinecké policie na území České republiky a plní úkoly ve správním řízení v oblasti povolení vstupu a vycestování cizinců z českého území.

Skupina analýzy rizik, jak již plyne ze samotného názvu, se podílí zejména na sběru, shromažďování a zpracování dat k dalšímu opotřebení v oblasti svého působení.

Oddělení šetření trestné činnosti a dokumentace se podílí především na odhalování, objasňování a dokumentaci trestné činnosti v oblasti svého působení.

Zařízení pro zajišťování cizinců slouží zejména k režimovému opatření sloužícímu k zabránění útěku umístěných cizinců do tohoto zařízení.

Přijímací středisko cizinců slouží především k úkonům spojeným s příjmem a umístěním cizinců do zařízení pro tyto úkoly určených.

Odbor doprovodu letadel plní zejména úkoly v oblasti úseku ochrany civilní letecké dopravy před protiprávními činy.

Mobilní jednotka cizinecké policie provádí mimo jiného eskorty cizinců na území České republiky či zajišťuje samotný výkon ostrahy v zařízeních pro zajišťování cizinců.

Národní centrum pro kontrolu dokladů má na starosti sběr dat v oblasti neobvyklých dokladů v rámci nelegální migrace či vzdělávání zaměstnanců v této agendě.

Národní situační centrum zejména obsluhuje a provozuje systém s názvem Eurosur (evropský systém ostraha hranic).

Odbor cizinecké policie plní především úkoly vyplývající ze zákona o pobytu cizinců na území České republiky.

Vnitřní struktura odboru cizinecké policie se člení takto:

- oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort,
- oddělení pobytových agend,
- oddělení dokladů a specializovaných činností,
- oddělení dokumentace.

Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort provádí zejména kontroly cizinců zdržujících se na území České republiky, a to za účelem ověření legálnosti jejich pobytu na daném území.

Oddělení pobytových agend vykonává především dohled nad dodržováním podmínek krátkodobých pobytů cizinců, k nimž patří řádná registrace po příjezdu, prodlužování platnosti krátkodobých víz.

Oddělení dokladů a specializovaných činností se zabývá zejména vyhodnocováním osobních dokladů a veřejných listin z hlediska pravosti, a to pro účely dokazování v trestním a správním řízení.

Oddělení dokumentace především vyhledává a odhaluje trestné činy a jejich pachatele a vede úkony trestního řízení.

Vybrané právní normy upravující danou službu:

- zákon č. 191/2016 Sb., „o ochraně státních hranic“,
- zákon č. 273/2008 Sb., o Policii ČR,
- zákon č. 326/1999 Sb., „o pobytu cizinců na území České republiky“,
- zákon č. 325/1999 Sb., „o azylu“,
- zákon č. 329/1999 Sb., „o cestovních dokladech“,
- zákon č. 310/1999 sb., o pobytu ozbrojených sil jiných států na území České republiky,
- nařízení Rady Evropské unie č. 1273/2012 o využívání Schengenského informačního systému druhé generace,

- nařízení Evropské unie č. 2018/1860 o využívání Schengenského informačního systému při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí,
- dohoda mezi vládami států Hospodářské unie Beneluxu, Spolkové republiky Německo a Francouzské republiky o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích (tato dohoda byla podepsána zúčastněnými stranami dne 14.06.1985, a to v Schengenu),
- úmluva k provedení dohody ze dne 14.06.1985 mezi vládami států Hospodářské unie Beneluxu, Spolkové republiky Německo a Francouzské republiky o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích (tato úmluva byla podepsána zúčastněnými stranami dne 19.06.1990, a to v Schengenu). (Malovec a kol. 2019, s. 128-129)

4.4 Služba pořádkové policie

Služba pořádkové policie vykonává státní správu v působnosti Policie ČR, a to v oblasti, která souvisí s jejím základním posláním – občanská a veřejná bezpečnost.

Služba pořádkové policie existuje v rámci Policie ČR pod tímto názvem po celou dobu své existence a je uspořádána na principu hierarchicko-metodickém. Služba pořádkové policie zajišťuje úkoly spočívající především v ochraně veřejného pořádku, bezpečnosti a řešení méně závažných deliktů. V minulých letech působila pořádková policie i na úseku železničního provozu. (Šteinbach 2021, s. 77)

V letech 1990 až 2005 došlo u služby pořádkové policie k významným změnám, a to například:

- vzniklo Policejní prezidium České republiky (dříve Hlavní velitelství Veřejné bezpečnosti České republiky a Policejní ředitelství),
- bylo zřízeno ředitelství Služby pořádkové policie,
- bylo zřízeno ředitelství Železniční policie,
- vznikla jízdní policie,
- vznikly zásahové jednotky,
- vznikly pořádkové jednotky. (Gregor 2017, s. 91)

V letech 2005 až 2010 došlo u služby pořádkové policie například k těmto změnám:

- do působnosti ředitelství Služby pořádkové policie byla začleněna služba železniční policie,

- do činnosti ředitelství Služby pořádkové policie byla zařazena činnost na úseku antikonfliktních týmů a domácího násilí,
- do struktury ředitelství Služby pořádkové policie byl zařazen odbor speciálních potápěčských činností a výcviku. (Gregor 2017, s. 113)

V letech 2010 až 2017 došlo u služby pořádkové policie například k těmto změnám:

- do působnosti ředitelství Služby pořádkové policie byly začleněny nově zřízené speciální výkonné organizační články pořádkové policie (Gregor 2017, s. 127)

Služba pořádkové policie je nejvýznamnějším pilířem Policie ČR. Jedná se o nejpočetnější službu v řadách policie, a to zejména vzhledem k její univerzálnosti. (Hrínko a kol. 2020, s. 15)

V současné době službu pořádkové policie tvoří tyto útvary:

- Policejní prezidium České republiky.
  - Ředitelství služby pořádkové Policie ČR, které je tvořeno:
    - Odborem metodiky, koordinace a podpory výkonu služby,
    - Odborem speciálních potápěčských činností a výcviku,
    - Odborem služební kynologie a hipologie.
  - Odbory služby pořádkové policie krajských ředitelství Policie ČR,
  - Obvodní oddělení policie, místní oddělení policie, oddělení hlídkové služby a další organizační články pořádkové policie.

Ředitelství služby pořádkové Policie ČR vykonává ve vztahu k odborům pořádkové policie, obvodním oddělením policie, místním oddělením policie a dalším organizačním článkům pořádkové policie metodickou, odbornou a řídicí činnost. (Heřman 2019, s. 32-33)

Formy činnosti pořádkové policie

Činnosti pořádkové policie zahrnují organizační a taktické hledisko. Mezi tyto činnosti například řadíme:

- obchůzkovou službu,
- hlídkovou službu,
- dozorčí službu,
- recepční službu
- procesní činnosti,
- preventivní činnosti.

Obchůzková služba je kvalifikovaná forma činnosti pořádkové policie, která klade na příslušníky Policie ČR vyšší nároky. Velmi důležitým parametrem pro výkon této činnosti je místní a osobní znalost.

Místní znalostí se rozumí perfektní znalost teritoria, ve kterém příslušník Policie ČR provádí služební úkoly.

Osobní znalostí se rozumí perfektní znalost osob žijících a vyskytujících se na území teritoria, ve kterém příslušník Policie ČR provádí služební úkoly.

Obchůzková služba zahrnuje náročné a rozmanité úkoly, které je příslušník Policie ČR každodenně v intencích českého právního řádu povinen zajišťovat. V rámci úkolů například bojuje s kriminalitou, provádí dohled na dodržování předpisů, pátrá po pachatelích, provádí prvotní opatření na místě protiprávního činu, plní úkoly na úseku řízení o přestupcích.

Je zapotřebí, aby bylo dodržováno v rámci obchůzkové činnosti pět (5) zásad, které spolu úzce souvisí a kterými jsou:

- zásada plánování,
- zásada instruktáže,
- zásada veřejnosti a bezprostřednosti,
- zásada kontroly,
- zásada nepřetržitosti.

Hlídková služba úzce navazuje na obchůzkovou službu. Je zejména organizována v teritoriích, kde se objevuje závažná a rozsáhlá bezpečnostní problematika. (Chmela 2009, s. 39-46)

Z důvodu toho, že je hlídková služba prováděna v uvedených teritoriích, tak výkon její výkon je prováděn hlídkami pěšími, motorizovanými, plavebními, případně kombinovanými. Hlídky bývají často vícečlenné. Příslušník Policie ČR v rámci hlídkové služby plní úkoly v oblasti pátrání po osobách a věcech, šetření a vyřízení přestupku v působnosti služby (blokové řízení), eskort a střežení osob, a jiných. (Závazný pokyn policejního prezidenta ze dne 28.12.2012, č. 180/2012 o plnění základních úkolů služby pořádkové policie, s. 7)

Je zapotřebí, aby bylo dodržováno v rámci hlídkové činnosti pět (5) zásad, které spolu úzce souvisí a kterými jsou:

- zásada plánování,
- zásada instruktáže,
- zásada veřejnosti a bezprostřednosti,
- zásada kontroly,
- zásada nepřetržitosti. (Chmela 2009, s. 49)

Dozorčí služba je činnost, v rámci které je zajištěno rychlé předání informací o reálném stavu bezpečnostní situace na teritoriu organizačního článku.

Úkolem dozorčí služby je zajistit akceschopnost nepřetržitým výkonem služby v oblasti příjmu oznámených událostí fyzických či právnických osob a dalších úkolů souvisejících s veřejným pořádkem a bezpečností.

Dozorčí služba je vykonávána v nepřetržitém provozu a svou činností navazuje na činnost operačního střediska.

Zásady dozorčí služby spočívají v:

- zabezpečení styku s veřejností,
- příjmu a zpracování oznámených událostí,
- provádění nezbytných šetření a úkonů směřující k odstranění protiprávního stavu,
- poskytování potřebných základních informací občanům,
- plnění úkolů uložených operačním střediskem,
- vyslání příslušníků Policie ČR k výkonu služby,
- řádném chodu oddělení v době nepřítomnosti vedoucího či zástupce,
- dodržení hlášené služby. (Chmela 2009, s. 51-52)

Recepční služba působí jako recepční pracoviště v objektu, ve kterém působí policejní složky. Službu vykonává takzvaný policejní recepční. Do povinností tohoto je možno zařadit tuto činnost:

- přijímání osob při vstupu do objektu,
- poskytování informací všeobecné povahy,
- obsluha výpočetní a spojovací techniky,
- další úkoly dle pokynu vedoucího oddělení. (Chmela 2009, s. 57)

Procesní činnosti jsou uplatňovány zejména při plnění úkolů na úseku trestního, správního, přestupkového řízení a administrativních činností.

Preventivní činnosti značí spolupráci se státním či soukromým aparátem v oblasti působnosti pořádkové policie. (Hrinko a kol. 2020, s. 75)

Služba pořádkové policie při výkonu své činnosti přichází do kontaktu s celou pestrou škálou porušování celospolečenských zájmů, a to převážně na úsecích veřejného pořádku a bezpečnosti.

Na plnění úkolů na úsecích veřejného pořádku a bezpečnosti se značnou měrou podílí hlídková a obchůzková služba.

Příslušníci Policie ČR řeší přestupky v blokovém řešení, a to tehdy, zda je spolehlivě přestupek zjištěn, nestačí domluva a obviněný ze spáchání přestupku je ochoten pokutu zaplatit, neboť pokud přestupce souhlasit s projednáním přestupku nebude, tak jej příslušník Policie ČR nemůže v blokovém řízení řešit. (Chmela 2009, s. 56)

Vybrané právní normy upravující danou službu:

- zákon č. 273/2008 Sb., zákon o Policii ČR,
- zákon č. 141/1961 Sb., „trestní řád“,
- zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník,
- zákon č. 500/2004 Sb., správní řád,
- zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. (Heřman 2019, s. 40-42)

5. NÁZORY PŘÍSLUŠNÍKŮ POLICIE ČR K ODBŘEMENĚNÍ POLICIE OD SPRÁVNÍCH ČINNOSTÍ

Při zpracovávání této bakalářské práce jsem dané téma „Správní agendy Policie ČR“ řešil a o tomto diskutoval se čtyřmi příslušníky Policie ČR, kteří vykonávali před a po transformaci policie vedoucí funkce na různých úsecích vnější služby.

Těmto jsem položil v rámci diskuse tři otázky a jejich přímé odpovědi na tyto jsem se rozhodl zahrnout do této kapitoly, a to zejména proto, že se jedná o názory osob, kterých si jednak vážím a které byly samotnou transformací spojenou s odbřemeněním správních činností z působnosti Policie ČR přímo dotčeny.

Za jejich názory jsem upřímně rád.

Rozhovory byly provedeny s dlouholetými příslušníky Policie ČR, kteří si nepřejí býti jmenováni, a toto já hodlám plně respektovat. Tito příslušníci působí v rámci Policie ČR ve středním i top managementu, a to na úseku vnější služby.

Příslušníky Policie ČR budu označovat číslicemi: 1, 2, 3, 4.

1. Jak vnímáte odbřemenění policie od správních činností, které nejsou a ani v minulosti nebyly jejím hlavním cílem výkonu služby (vydávání občanských průkazů, řidičských průkazů, atd.)?

Příslušník č. 1: „*Já osobně toto odbřemenění subjektivně hodnotím na základě osobních zkušeností velice kladně. Policie ČR byla v minulosti neuvěřitelně a zcela zbytečně zatížena správními činnostmi, které nikterak nesouvisely s jejím posláním. Tyto činnosti mohly ihned po vzniku České republiky provádět jiné subjekty veřejné správy než samotná policie. Případně tyto mohly provádět i komerční subjekty, nejen subjekty veřejné správy. Správní činnosti nesmyslně zatěžovaly Policii ČR.*“

Příslušník č. 2: „*Vnímám toto rozhodnutí v superlativech. Policie ČR si vytyčila cíl, kterým bylo zbavit policii nepolicejních činností, a to se jí do jisté míry povedlo. Je pravdou, že ne všechny správní agendy z působnosti Policie ČR vymizely, ale důležité je, že podstatná část ano. Takže ještě jednou, převedení správních činností na civilní úřady a komerční subjekty hodnotím pozitivně.*“

Příslušník č. 3: *„Dle mého názoru jde o věc správnou a jedinou možnou. Správní agendy, které přímo nesouvisejí s úkoly Policie ČR, nemá policie vykonávat, nýbrž tyto mají být převedeny na jiné subjekty tak, jak bylo v minulých letech učiněno v rámci transformace policie, kterou organizoval a řídil Ivan Langer prostřednictvím řady osob a subjektů. Policie ČR byla zatížena tolika činnostmi, které vůbec nemusela, ba dokonce ani neměla vykonávat.“*

Příslušník č. 4: *„S odbřemeněním jsem souhlasil v minulosti a nic se od té doby nezměnilo. Byl jsem svědkem toho, jak správní činnosti, které neměly co do činění s hlavním posláním policie, vykonávali draze vycvičení a zaplacení policisté namísto levnějších občanských zaměstnanců. Jsem velice vděčný, že řada správních činností přešla na civilní správní úřady a komerční subjekty, poněvadž tyto nepolicejní činnosti odčerpávaly personální a materiální kapacity od hlavního cíle policie.“*

2. Co považujete za největší nedostatek nebo přínos odbřemenění policie od správních činností?

Příslušník č. 1: *„Samotná transformace policie mi ukázala to nejcennější, a to v tu chvíli byla jednotnost. Jednotnost osob, které za tím transformačním procesem stály a šly si za ním, neboť moc dobře věděly, že policie jako taková je neuvěřitelně zkostratělá a je zapotřebí ji začít modernizovat. To, že to vše nevyšlo dle plánu, je věc druhá. Holt, tam kde chybí politická vůle, se reforma provádí těžko. Za pozitivní považuji to, že s přesunem správních agend z působnosti Policie ČR došlo k uvolnění rukou policie při výkonu policejních činností a toto následně přineslo zkvalitnění práce policie v oblasti veřejného pořádku, bezpečnosti osob a majetku. Za negativní považuji to, že celá řada transformačních témat zůstala aktuální dodnes.“*

Příslušník č. 2: *„Pozitiva: odbřemenění od řady nepolicejních činností. Negativa: Nedokončení úplného odbřemenění od nepolicejních činností. Je to smutné, ale z transformačního procesu se stal jakýsi nekonečný příběh.“*

Příslušník č. 3: *„Jelikož působím již několik let v řadách cizinecké policie, tak si nesmímě vážím odbřemenění cizinecké policie od řady správních činností*

v oblasti cizinecké agendy. Co je mi však nesmírně líto, je to, že nebyla dokončena transformace cizinecké policie jako celku, a to z důvodu nejednotnosti vedení policie.“

Příslušník č. 4: „Myslím si, že nejsem kompetentní osobou, která by měla transformaci hodnotit. Upřímně bych raději toto ponechal historikům, avšak stručně uvedu, že za pozitivum považuji odbřemenění Policie ČR od nadměrného zatěžování správními činnostmi, které nepřímo souvisely s primárními úkoly policie, jimiž je zajišťování veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti. Negativum dle mého názoru spočívá v nedokončení odbřemenění, a to zejména na úseku přestupkové agendy.“

3. Z jakých důvodů si myslíte, že nebyl transformační proces dokončen?

Příslušník č. 1: „Ministerstvo vnitra České republiky společně s Policií ČR v roce 2006, možná i nějakou dobu již před tímto rokem si kladly za cíl připravit ucelenou reformu, která bude klást vysoké nároky na vytvoření moderního profesionálního policejního bezpečnostního sboru. Já musím říct ze svého pohledu, že jsem reformu vnímal jako zatraceně ambiciózní projekt. Projekt s jasně definovaným cílem a dělal mi v dosti ohledech radost, avšak jak to tak bývá, politická garnitura se změnila a na tu původní nenavázala, a když tak jen částečně a s nedostatečnou razancí. Jedním slovem bohužel.“

Příslušník č. 2: „Jedním slovem došlo k politikaření. V roce 2009 došlo ke změně vlády a tím pádem i Ministra vnitra České republiky a stalo se to, co se dalo očekávat. Nové vedení ministerstva zhanilo na Reformě Policie ČR, co mohlo a reformátoři ve snaze se udržet na svých postech ze svých ambiciózních cílů upustily. Nic složitějšího na pochopení.“

Příslušník č. 3: „Skončil mandát Ivanu Langerovi a na jeho činnost nikdo nenavázal. Došlo k velkému zpomalení a v některých segmentech i k zastavení. Velká škoda.“

Příslušník č. 4: „Politické důvody – zhanění práce reformátorů.“

5.1 Zhodnocení dané problematiky z pohledu autora práce

Na tomto místě si jen dovolím velmi v krátkosti zhodnotit získané informace, jež vedly ke zpracování této bakalářské práce na dané téma „Správní agendy Policie ČR“.

Jsem přesvědčen o tom, že toto zhodnocení je pro ucelenost práce žádoucí.

Dovolte mi jen poznamenat, že zde popíši zhodnocení transformačního procesu odbřemenění policie od správních agend coby nepolicejních činností jako celek, neboť k podrobnému rozboru není dán dostatečný prostor a zbytečně by vznikl jakýsi paskvil, o což v žádném případě nestojím.

Po přečtení řady publikací a rozhovorech s kolegy jsem zjistil, že circa od roku 2006 zaznívala v řadách Policie ČR otázka, která souvisela s tím, zda by nebylo vhodné policii odbřemenit od nepolicejních činností, které jí zbytečně administrativně zatěžují.

Důvodem měla být každodenní praxe, která jasně ukazovala, že nepolicejní činnosti jsou pro příslušníky Policie ČR neskutečná administrativní zátěž, která nemá co do činění s hlavním posláním Policie ČR.

Snahou bylo zejména to, aby příslušníci Policie ČR se zbavili v podstatě nepříliš produktivní byrokratické správní činnosti a namísto toho vyšli do ulic a těšili se co největší důvěře veřejnosti.

Já osobně vnímám převedení řady správních agend z působnosti Policie ČR zejména pod městské a obecní úřady s přenesenou působností za chytrý tah, kterým policie dle mého nic neztratila.

V současné době se vytváří nové a nové centrální informační systémy, které v rámci komunikační infrastruktury propojují jednotlivé subjekty státní správy za účelem získání potřebných informací v rámci své činnosti, a to v co nejkratším možném termínu, tudíž Policie ČR má chtěné informace neustále k dispozici, i když ne pod jednou střechou, což má dozajista svá určitá pozitiva i negativa.

Policie ČR má nyní ve své působnosti správní agendy na úseku dopravy, veřejného pořádku, služby pro zbraně a bezpečnostní materiál, cizinecké problematiky.

Policie ČR se těší velké oblibě, neboť je na veřejnosti prostřednictvím svého personálního substrátu často vidět.

Česká republika je bezpečné místo a tomuto faktu napomáhá značnou měrou právě samotná policie, která v rámci svého poslání dohlíží na veřejný pořádek, bezpečnost osob a jejich majetek.

Podle mého individuálního názoru bylo odbřemenění police od nepolicejních činností provedeno šetrně a přineslo společně s reformou veřejné správy tizený efekt.

Tento úspěch přičítám tomu, že byla před transformačním procesem provedena důkladná analýza policejního a nepolicejního prostředí.

Pravdou je, že odbřemenění policie od nepolicejních činností přineslo úspory finančních prostředků a nepolicejní práce byla nahrazena prací policejní, což mi dává smysl.

Asi si nebudeme nalhávat, že transformační proces vztahující se k dané problematice byl úžasný, ale co v dnešní době úžasné je.

Policie ČR má sloužit veřejnosti. Tuto má chránit a pomáhat jí a ne jí vydávat občanské průkazy, cestovní pasy, řidičské průkazy a provádět další nepolicejní činnosti.

Policii ČR doporučím to, aby využila dnešní trend doby, kterým je využívání informačních technologií a zavedla do procesu nové technologické novinky, které napomohou policii provádět kvalitněji její práci a ulehčí jí práci od zbytečné listinné byrokratické činnosti.

ZÁVĚR

Ihned na začátku je třeba uvést následující. Na základě seznámení se s historickými prameny a řadou publikací ohledně zkoumané problematiky jsem došel k závěru, že transformace Policie ČR byla velice významným rozhodnutím v dějinách samotné policie. Transformace Policie ČR se začala již připravovat před rokem 2006, avšak jako taková započala až o nějaký rok později, v roce 2009.

Na transformaci Policie ČR se podílela řada odborníků a o této by se dala napsat celá kniha, avšak k tomuto já coby autor této bakalářské práce nemám prostor.

Proto se jen budu držet ve stručných a zkratkovitých mantinelech správních agend Policie ČR jako celku.

Všichni odborníci podlejíci se na přípravě transformace Policie ČR byli velmi produktivní, jejich motivací byla novodobá vize policie, která měla občanům České republiky jasně a zřetelně sdělit to, že policie jako taková je moderní bezpečnostní sbor, obklopený inteligentními příslušníky, kteří budou všechny občany České republiky „chránit a pomáhat jim“.

Transformace byla v některých oblastech velmi složitá. V některých oblastech byla úspěšná, jindy zase neúspěšná. Já osobně obdivuji, že se někdo vydal takto trnitou cestou, poněvadž k takovéto transformaci je třeba mít silnou politickou vůli, jež se nebojí prosadit razantní změny. Je však třeba dodat, že některé transformační cíle se nenaplnily dle plánu, buď se naplnily jen z části, případně se poněkud zdeformovaly.

Na skutečnou modernizaci policejního sboru si budeme muset ještě nějaký ten čas počkat, což však s ohledem na dnešní technologicky vyspělou dobu je pochopitelné.

I když se Policie ČR snaží jít s dobou, tak jí bohužel tahá ke dnu byrokracie a nedostatek finančních prostředků.

Policie ČR má totiž velmi složitý a zdlouhavý schvalovací nákupní proces jakéhokoliv nového vybavení, které by mohlo posloužit k modernizaci Policie ČR jako celku či modernizaci dílčí části.

I když se před veřejností Policie ČR snaží tvářit moderně a vyspěle, tak toto není pravdou, poněvadž je stále organizací zkosnatělou a na spoustu místech funguje za pomoci setrvačnosti.

Osobně po přečtení řady publikací musím konstatovat to, že transformace Policie ČR probíhala v souladu s transformací celého veřejného sektoru „veřejné správy“.

Policie ČR byla přespříliš zatížena činnostmi, které nikterak nesouvisely s jejím posláním. Dokonce byla enormně zatížena řadou správních činností, které nemusela, ba dokonce neměla vykonávat.

Považuji za správné, že některé správní agendy byly převedeny mimo rezort Policie ČR.

Zcivilnění těchto agend např. vydávání občanských průkazů, vydávání cestovních dokladů či řidičských průkazů uvolnilo ruce příslušníkům Policie ČR a vedlo zejména ke zkvalitnění výkonu policejní práce v oblasti veřejného pořádku.

Toto odbřemenění mělo za cíl odbourat u Policie ČR nepolicejní činnosti a příslušníky Policie ČR, kteří tyto činnosti vykonávaly vyslat z kanceláří do „ulic“, aby byla zvýšena bezpečnost občanů České republiky a zvýšena důvěra v Policii ČR.

Dá se říci, že snahou bylo přeměnit Policii ČR v moderní policejní sbor, jež je přednostně orientovaný na službu veřejnosti.

Toto si myslím se zdárně daří, neboť Policie ČR se těší velké oblibě, za což jsem velmi rád.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie

1. BAROŠ, Lubomír a kol. 2003. Reforma veřejné správy v České republice. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky. ISBN 80-239-0225-3.
2. ČOPÍK, Jan. 2014. Proměny a kontinuita české komunální politiky – Územní samospráva v nové době (1850-2010). 1. vydání. Dolní Břežany: SCRIPTORIUM. ISBN: 978-80-87271-89-6.
3. DALECKÝ, Jan a kol. 2009. Vybrané problémy služby pořádkové policie. 1. vydání. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze. ISBN 978-80-7251-303-1.
4. DALECKÝ, Jan a kol. 2009. Základy právní úpravy činnosti služby pořádkové policie. 1. vydání. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze. ISBN 978-80-7251-315-4.
5. FILÁK, Antonín a kol. 2006. Základy teorie policejně bezpečnostní činnosti II. 1. vydání. Praha: POLICE HISTORY. ISBN: 80-86477-33-9.
6. GERLOCH, Aleš a kol. 2002. Ústavní systém České republiky. 4. aktualizované a doplněné vydání. Praha: PROSPEKTRUM. ISBN: 80-7175-077-8.
7. GREGOR, Milan. 2017. Historie a současnost služby pořádkové policie od roku 1918. 1. vydání. Praha: Policejní prezidium ČR. ISBN 978-80-270-1521-4.
8. HABICH, Lukáš, KLOUBEK, Martin a kol. 2019. Činnost policejních služeb. 1. vydání. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze. ISBN 978-80-7251-481-6.
9. HENDRYCH, Dušan a kol. 2014. Správní věda – teorie veřejné správy. 4. aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, a.s.. ISBN 978-80-7478-561-0.

10. HENDRYCH, Dušan, ŠRÁMEK, Aleš. 1973. Československá státní správa. 1. vydání. Praha: Orbis. ISBN 11-026-73.
11. HLEDÍKOVÁ, Zdeňka a kol. 2005. Dějiny správy v českých zemích – od počátků státu po současnost. Praha: Nakladatelství Lidové noviny. ISBN: 80-7106-709-1.
12. HORZINKOVÁ, Eva a NOVOTNÝ, Vladimír. 2013. Základy organizace veřejné správy v ČR. 3. upravené vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN: 978-80-7380-459-6.
13. HRINKO, Martin a kol. 2020. Pořádková činnost policie. Plzeň: Aleš Čeněk, 2020. ISBN 978-80-7380-793-1.
14. KLIMEŠ, Lumír. 1981. Slovník cizích slov. 1. vydání. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, n.p.. ISBN 1-54-13/1
15. MACEK, Pavel a kol. 2001. Bezpečnostní služby. 1. vydání. Praha: POLICE HISTORY. ISBN: 80-86477-03-7.
16. MACEK, Pavel a kol. 2004. Základy teorie policejně bezpečnostní činnosti. 1. vydání. Praha: POLICE HISTORY. ISBN: 80-86477-21-5.
17. MACEK, Pavel, ZÁMEK, David. 2007. Policie a hromadná narušení veřejného pořádku. 1. vydání. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze. ISBN 978-80-7251-264-5.
18. MACEK, Pavel. 1996. Pořádková činnost policie. 1. vydání. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze. ISBN 80-85981-32-7.
19. NĚMEC, Miroslav. 1996. Občan a policie. 1. vydání. Praha: Naše vojsko. ISBN 80-206-0524-X.
20. NEVĚČNÁ, Ivana. 2013. Základy veřejné správy. 1. vydání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. ISBN: 978-80-244-3799-6.

21. NOVOTNÝ, Vladimír. 2007. Územní samospráva ČR. 1. vydání. Praha: CEVRO Institut, o.p.s.. ISBN 80-86816-22-2.
22. ONDRUŠ, Radek. 2004. Správní právo. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita v Brně. ISBN 80-210-3527-7.
23. PRŮCHA, Petr. 2014. Veřejná správa a správní právo. 1. vydání. Praha: Vysoká škola aplikovaného práva, s.r.o.. ISBN 978-80-86775-29-6.
24. SVOBODA, Karel a kol. 2000. Územní samospráva a státní správa. 1. vydání. Praha: EUROUNION, s.r.o.. ISBN 80-85858-90-8.
25. ŠTEINBACH, Miroslav. 2016. Čtvrtstoletí Policie České republiky. 1. vydání. Praha: Policejní prezidium ČR. ISBN 978-80-260-9597-2.
26. ŠTEINBACH, Miroslav. 2021. Třicet let Policie České republiky. 1. vydání. Praha: Policejní prezidium ČR. ISBN 978-80-908139-0-8.
27. VALENTOVÁ, Vendulka. 2021. Vývoj české veřejné správy do roku 1989. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN: 978-80-7380-843-3.
28. VOKUŠ, Jiří. 2010. Policie České republiky. 2. vydání. Praha: Policejní prezidium ČR. ISBN 978-80-254-7700-7.

Zákonná úprava a interní akty řízení

29. Zákon č. 111/2009 Sb. – Zákon o základních registrech
30. Závazný pokyn policejního prezidenta ze dne 28.12.2012, č. 180/2012 o plnění základních úkolů služby pořádkové policie.

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

//